

Boos Iseghem

INSCHRIJVINGSPRIJS

1 jaar	3.50 fr.
6 maanden	2.00 fr.
3 maanden	1.00 fr.
1 jaar binnen stad	3.00 fr.

Men schrijft in bij de
DRUKKERS-UITGEVERS

W^e A. NONKEL & Zⁿ
KOORNMARKT
en in alle postkantoren.

verschijnende

elken Zaterdag

GODSDIENST, MOEDERTAAL, VADERLAND
GEMEENTEBELANGEN

Aankondigingen	0.15 fr. den regel
Rechterlijke aankondig.	0.50 fr. » »
Aanbevelingen	0.25 fr. » »

Verkoopingen, wijkfeesten, herbergkermissen, prijskampen, enz. waarvan plakbrieven, kaarten of programmas bij den drukker van dit blad gedrukt, worden kosteloos tweemaal in het blad overgenomen, alsook de opgegeven uitslagen van prijskampen.

't Is dure tijd

Geen dag gaat voorbij of hier of daar hoor ik de woorden uitspreken: « 't Is dure tijd ».

't Zijn doorgaans de mannen niet die men hoort klagen. Die trekken 's morgens naar hun werk en keeren 's avonds terug naar huis, zonder zich veel te bekommeren met de uitgaven die het onderhoud van hun huisgezin vereischt.

Maar de vrouwen laten droevige klachten hooren. En 't gaat er zonder ophouden: — « waar gaat dat geld naartoe? Mijn beurze is wederom plat! Men zoude ervan grijsde worden! »

En spreekt gij die vrouwen aan, dan weten zij u te vertellen — en dat rolt van hunne lippen als eene litanie dat ze van buiten kennen — dat het in hunne jonge jaren geheel anders ging. — « De kolen, zeggen zij, kosten nu het dubbel, de prijs van 't vleesch is zoo hoog geklommen dat men niet meer moet peizen er nog te koopen, alles wat in het huishouden noodig is voor het bereiden der spijzen, kost nog zoo veel dan over eenige jaren. Kleederstoffen, kousen en schoenen gaan geen tijd mede, men moet er alle vijf voeten andere koopen. En wat de huishuur, de pachten aangaat, dat zal welhaast niemand meer kunnen betalen, en de maanden zijn altijd uit! »

En dat liedje hoort men dag in dag uit. Doch zoo men, in deze laatste weken wat zorgvuldig rond gezien heeft, zoude men zulks niet zeggen.

Zijn de tijden duur — iets waaraan ik niet twijfel — mij dunkt dat er nog nooit zooveel geld werd verteerd als nu, en spijtig om zeggen dat er nog nooit zooveel geld werd verkwist.

Met de Paaschdagen heb ik de zaken van dicht bij beschouwd, en ik heb mijn zelve moeten afvragen hoe het mogelijk is dat men zooveel geld uitgeeft in ijdele, dwaze en domme glorie.

Wie kan nu nog een werkmeisje bekenen? Wie zal mij zeggen of die jonge dochter het kind is van een welstellend, een rijk man of van een doodarme werkmensch? Zoo verre gaan de zaken dat over korten tijd rijke, schatrijke menschen mij zeiden: wij kleeden onze dochters ten eenvoudigste mogelijk, want moesten wij ze kleeden ingevolge onzer fortuin, wij zouden niet weten hoe gedaan! »

En die menschen spraken waarheid.

Wanneer over korten tijd, de groote verandering over de Eerste Communie der kinderen werd ingebracht waren vele menschen tevreden, daar zij meenden dat al die glorie en overdreven pracht en kost, in hooge mate ging verminderen. Maar nooit werd meer pracht ten toon gespreid als nu.

In gansch de stad werd er over gesproken, en ik moet het hier nederschrijven, met schande gesproken, over de overtollige luxe, meest door het werkvolk gedaan.

In plaats van kleederen te koopen die tegen eenen duw mogen, die net en kloek en stevig zijn, schaft men zich kleederen aan van alle slach in 't oog springende kleuren, zuiveruit van kijk naar mij, die van geen duur en van geen deugd zullen zijn.

En wanneer men hoort welke zottigheden er begaan worden, 't is om er het kieken-vleesch van te krijgen.

Eene moeder ging van huis tot huis rond om haar meisje te toonen. 't Waren doodarme menschen. Zij hadden van den disch

niet, maar waren er niet ver van af. En de moeder bofte er mede dat haar meisje een mantel aan had van 75 fr. en dat gansch hare kleeding dicht de 300 fr. kostte.

En 't is dure tijd!

Bezie met Paschen de nieuwe kostumen der jonge dochters. 't Is het begin der lente, en allen moeten mooi en schoon opgesmukt staan.

Maar waar halen zij het geld om al die pracht uit te voeren.

Bezie die meisjes van kop tot teen. Daar ontbreekt niets aan. Alles is om ter schoonst, om ter rijkst, om ter kostelijkst. Men zoude zweeren dat er geen arme menschen meer op de wereld bestaan! En wilt gij naar hun huis gaan, wilt gij zien hoe armoedig en gebrekkig daar alles gesteld is, gij zoudt er van verschieten. Een blind peerd zoude er voor geen drie kluiten kunnen breken.

Maar de glorie, de hooveerdigheid is het land meester, en iedereen, zoo burgers als werklieden, is slaaf van de domme maar kostelijke mode.

Maar hoe onverstandig ziet men ook met de Paaschdagen niet te werke gaan.

Wat al geld wordt er niet weggeworpen in nuttelooze uitstappen? Op Paschen maandag, voor de treinen die van 2 tot 3 ure naar Kortrijk vertrekken, werden hier in onze statie meer dan 800 kaarten genomen.

Acht honderd franken verteerd aan den ijzerenweg om de foore van Kortrijk te gaan bewonderen, iets dat alle jaren hetzelfde is, en dat nog geene centiem weerd is.

Maar ook wat al daghuren werden niet verloren?

't Is dwaas genoeg, maar hier werken de menschen niet op den derden Paaschdag.

Maar ware het daar mede genoeg!

Den woensdag der Paaschweek waren een oneindig getal werklieden in de fabrieken afwezig. Niet werken is niet gewonnen, doch erger nog is veel verteerd!

Nooit liepen er in Iseghem zoovele dronkaards rond dan op onzen vierden Paaschdag, en nooit werd er zooveel geklaagd over baldadigheden en vechtpartijen als dees jaar.

't is dure tijd.

Volgens de officieele statistieken, door het staatsbestuur opgemaakt, groeit het drankmisbruik van jaar tot jaar aan.

'k Peis niet dat onze medeburgers meer drinken dan op andere plaatsen, maar ik heb ook geen reden om te peizen dat zij min drinken dan elders.

Volgens die statistieken, wordt er in Iseghem eene jaarlijksche som verteerd in bier alleen, van meer dan 600,000 franken, ik zeg zes honderd duizend franken.

O! ik heb er niet tegen dat de menschen een glas bier drinken! 't Is nog de beste, de aangenaamste, de gezondste drank.

Maar 600,000 fr. is eene kolossale som. Het zoude zeker wel met min kunnen gaan! En onze medeburgers zouden zeker nog geen dorst moeten lijden verteerd men maar 300,000 franken.

Met den overschot zoude men alle jaren honderd werkerswoningen kunnen bouwen, dooreen aan drie duizend franken gerekend.

En 't is dure tijd! NEMO.

ZINGEN

Zondag las ik in *Boos Iseghem* met belangstelling een artikel over zingen, en ik heb kunnen bestatigen dat het eene vaststelling was dat het volk zingt, dat er behoefte is aan zang; 'k zou nu eens willen nagaan hoe

het volk zingt, in vreemde of eigene taal, schoon of leelijk, en dit bij de verschillende standen der maatschappij.

In het vorig genoemd artikel is er ook spraak van kerkmuziek en godsdienstig gezang, daarover zal ik niet spreken alhoewel het misschien ook zou kunnen verbeteren, maar ik vind dat het mij juist niet toekomt dit te beoordeelen.

Bij onze vlaamsche burgerij is het lied meestal in 't fransch. Welk een gedacht, zult gij zeggen, en toch is het zoo.

Het zou te veel plaats en tijd vragen om eenige oorzaken aan te halen en nog meer om die breedvoerig te behandelen, maar eene naaste oorzaak is de verfransching van ons onderwijs, van onze gestichten.

In de collegies is dit zooveel het geval niet meer, omdat de studenten zelf verstand genoeg gekregen hebben, maar wij kunnen nog immer bestatigen dat wanneer onze meisjes van het pensioonaat naar huis komen, zij een ganschen pak fransche liederen mede hebben en weinig of geen vlaamsche.

Het lied wordt dus van jongs af opzettelijk verfranscht bij onze burgerjeugd, en daar is wel eene der naaste oorzaken dat het meest fransch is wat bij de burgerij gezongen wordt.

Wanneer de burgerjuffer haar pensionnaat ontgroeid is, dan wacht zij haar wel al hare fransche liederen te vervangen door vlaamsche maar zij komt dan van den dag met fransche romancen, te dom om dood te doen dikwijls, en die veelal eindigen op een: « Amour pour toujours! »

En vader, moeder en broeders, — gansch de familie hooren niet anders dan fransch en kunnen geen ander lied medezingen.

Gij zult misschien zeggen wat maakt dit alles, en van een anderen kant gij zijt de eerste om te klagen dat zooveel werklieden niet anders kennen dan leelijke straatliedjes en afstootelijke zangen.

Maar aan wie is de schuld?

Onze werkersbevolking is heel en al vlaamsch — en beter dan de burgerij heeft zij haar vlaamsch karakter bewaard — indien zij zingt zal het ook in 't vlaamsch zijn; het zullen vlaamsche liederen zijn die zij van de burgerij heeft afgeluisterd en aangeleerd — want zeker is het dat de hoogere standen in alles een grooten invloed uitoefenen op de anderen.

Welnu het ware moeilijk voor de werklieden de vlaamsche liederen van de burgerij aan te leeren, want vlaamsche liederen bezit zij niet; en 't fransche lied zal een werkmensch zich nimmer laten opdringen, en hij heeft gelijk; en zoo komt het dat men weinig schoone vlaamsche liederen zingt, maar liedjes die men in een of andere kroeg heeft gehoord, of langs de straat heeft hooren voorschuijelen.

Bij de landbouwers is het vlaamsche lied misschien nog het meest in eer gehouden, want daar zijn nog een heele reeks oude vlaamsche liederen bewaard gebleven, zonder hunne aantrekkelijkheid te verliezen, alhoewel het veel zou kunnen verbeteren indien de burgerij maar het voorbeeld gaf, en met wat nieuwere en jongere zangen opkwam.

Maar waarom peist gij is het lied bij de burgerij verfranscht? 't En is zekerlijk niet omdat er geen schoone vlaamsche liederen zijn, want waarlijks sinds een tijd van hier hebben wij een schat van vlaamsche liederen bijgekregen; en indien de burgerij die vlaamsche liederen niet kent, 't is omdat zij die niet wil kennen, omdat zij nog immer

peinst dat om hoffelijk en voornaam te zijn, alles een fransch toon moet aanslaan.

Zegt nu toch niet dat ik tegen 't Fransch ben, neen, maar ik ben voor 't Vlaamsch, voor onze moedertaal, en geerne geef ik aan het fransch de eerste plaats na het Vlaamsch, en dit voor het lied, voor spreektaal, voor alles.

De zangbonden doen zeer wel het vlaamsche lied te verspreiden, maar zeker ware het ook een doeltreffend middel om ons volk schoone liederen te doen zingen, indien de burgerij wat meer de fransche liederen aan den kant stak, de vlaamsche liederen aanleerde die even schoon en schooner zijn, omdat zij beter overeenstemmen met ons vlaamsch karakter, met onzen eigen landaard.

« Zoo dreune luid door 't veld en langs de baan

Het vrije vlaamsche lied. »

KEREL.

Oplettendheid.

Oplettend zijn is zijnen geest dwingen tot aandacht ten einde iets aan te leeren.

Van in de teederste jaren ziet de onderwijzer in de school het groot verschil dat bestaat onder zijne jeugdige leerlingen. Bij de eenen schijnt de oplettendheid als ingeboren: zij hooren alles wat er gezeid wordt, zij zien alles wat er gebeurt, zij volgen des meesters lessen van het eerste tot het laatste woord. Anderen zitten daar op hunnen bank dom weg te staren zonder iets te zien, en met hunne gedachten op duizend uren verwijderd van hetgene hun onderwezen wordt. Men zou zeggen dat zij doofgeboren zijn.

Later op het ambacht of in hooger studien ziet men dezelfde verscheidenheid.

Zekerlijk alle menschen zijn niet even goed begaafd. De eenen moeten niet maar eens gezeid worden om iets te weten, terwijl de anderen alles moeten worden ingestampt. Maar het is eene misse van te peizen dat alleen de natuurlijke begaafdheden van den eenen mensch eenen geleerde maken terwijl de anderen, bij gebrek aan geestesvlugheid, daardoor alleen eeuwig zouden ten achter zijn en blijven.

Benevens het verstand speelt de manier en de gewoonte van iets te leeren opvatten ook eene gewichtige rol in het onderwijs.

Hoe dikwijls ondervinden de leermeesters niet dat, om de oplettendheid der kinders te boeien, de eene manier van iets voor te stellen veel doelmatiger is dan eene andere. De zaak in haar eigen is somtijds niet zeer moeilijk; maar de methode of leerwijze is van allergrootste belang om goed te slagen in het aanleeren. Den leerling zelf doen zien, hem doen zeggen en schrijven wat hij voor oogen en voor handen heeft is doorgaans veel doeltreffender dan hem eene beschrijving voorlezen van gebeurtenissen en zaken die hij zich maar geheel gebrekkig kan voorstellen. Een voorbeeld zal dat beter doen verstaan.

Toen ik ter school nog ging hadden wij voor onderwerp eener beschrijving: *Een storm op zee*. De meester legde ons eenige gedachten voor, maar niemand voorzeeker in geheel de klas had nog ooit de zee gezien; 'k late varen van een storm op zee. Hoeveel beter werk hadde de meester ons niet kunnen doen verrichten met ons zoo eene beschrijving te laten doen van eenen hof, of eene beek, of van een landschap, ja, met er ons eerst naartoe te leiden en ons uit onze eigene oogen te doen zien wat wij moesten naderhand op het papier zetten.

In het middelbaar onderwijs is het veelal niet beter gesteld: de oplettendheid wordt niet genoeg op de werkelijkheid gedreven.

Professor Verriest van Leuven deed dikwijls zijn beklag dat onze Vlaamsche studenten in de Hoogeschool niet genoeg konden uit hun eigen zien, hooren, voelen.

Is dit misschien eene kwaal eigen aan onzen stam? Zouden wij, Vlamingen, 't zij in den arbeid, 't zij in den handel, 't zij in de ambten waar de geleerdheid de meeste

rol speelt, in schranderheid, in fijnheid ten achter zijn bij andere volkeren!

Of is het niet dat wij te rap en te gemakkelijk ons met het *gewone* te vreden stellen?

Het is waarlijk jammer om bestatigen dat zooveel vlaamsche werklieden, die voorzeker onder verstandelijk opzicht niet meer misdeeld zijn dan anderen, zich zoo gauw vergenoegen met voor geringen loon de lastigste stielen te doen, waartoe niets anders vereischt is dan lichamelijke kracht. Plataf gezeid, de Vlamingen kunnen werken gelijk de beesten; zij zijn er in Frankrijk voor gekend, maar bewijst dat anders ten zij dat zij niet genoeg zoeken gemakkelijker en winstgevendere ambachten uit te oefenen?

Wij zijn ten achter. Door wiens schuld? Ziet, de vakscholen bestaan, dag en weekbladen geven inlichtingen, vakbladen voor werklieden en burgers worden tot ieders beschikking gesteld.

Werklieden, als gij iets kunt aanleeren ontziet u geene oplettendheid. Leert gedurig, leert veel, bijzonderlijk als gij nog jong zijt en dat gij de gelegenheid hebt de vakscholen te volgen. Met te werken gelijk de slaven zult gij uwen toestand veel min verbeteren dan met oplettend te zijn op alles wat uw ambacht of uw bedrijf aangaat. Oogen open, ooren open. Gelijk de bie uit de bloemen moet gij, wat u belangt, wat u aangaat leeren overal uithalen waar gij het vindt. En dan, wanneer gij waarlijk iets meer, iets beter kunt dan een ander, wanneer gij door uwe oplettendheid in 't bezit zult zijn van kennissen die uw patroon zal kunnen benuttigen, dan zult gij loonsverhoging verdienen, de patroon zal ze u kunnen geven, en hij zal het met liefde doen omdat uwe diensten ook voor hem meer waarde zullen hebben.

WELDOEN.

LENTEWONNE!

De zoete zonne zendt haar zachte zonen;
De koekoek koekoekoekt;
Het weiland begint weerom te groenen;
De mussche dieft en vloekt.

Daar slieren krinkelwinkel kleine beekjes
Al tusschen 't pinkend groen,
Ze kabbelbabblen stil hun lange reekjes
Al binst den zoelen noen.

'n Late kraaie vliegt zwaar-velkend henen
En krast zoo schril en ruw,
'n Zwaluw vinnig pekt in hare teenen
En vlieden doet het schuw!

Daar piepekriep en zoetevoosit en tatert
Ous lustig voogtendiet,
Het orgelgorgelt, tureluurt en snatert
In bosch en veld en riet.

De violiers en madeliefjes pinken
En lachen naar omhoog;
De nonnetjes en spinnerokjes blinken
En streelen lief ons oog.

De zonne schettert op dat jong gewemel
En lonkt en lacht zoo bij;
De leeuwrik kwettert in den blauwen hemel
En vliegt en vlerkt zoo vrij.

'n Daaxring doet de menschen trillend zindren
Wat doet 't hun harte deugd!
En trippeltrappend dossen lieve kindren
Van vierge Lente-jeugd!

BLAUWVOET!

HANDELSVERKEER HET HEERENHOF.

Anderen, waaronder de molenaar, de broodbakker, de brouwersgast en de stal-knechten, waren in de toebehoorten en stallingen uitgeschikt.

Anderen nog, de hoveniers, waren met den aanleg en het onderhoud van moestuinen en parken belast.

Anderen eindelijk, de onbehendigsten, de laagsten, en soms ook wel de meest beklaagenswaardige, waren naar het onliggende land verzonden, om er te ploegen, te zaaien, te kruien, te maaien, te oogsten en allen overigen veldarbeid te verrichten.

Nochtans, de bewoners van het heerenhof en van zijne toebehoorten, waren de eenigste menschenwezens niet die men in de streek aantrof.

In 't ronde, hier en daar, langs de heuvelklingen en in de dalen, teekenden zich ook als grauwe plekken op het groene natuurkleed, kleinere woonsten af: 't waren *hofstedekens* of boerderijen. Daar hielden zich dezen op, die tijdens de landverovering, te zwak of te lui, de hulp of de bescherming van den machtigen hadden ingeroepen, en komen schuilen waren in de schaduw van zijnen burecht, als de tjielpende kippen onder de vlerken van de klokken bij 't opkomen van 't gevaar.

Zoo waren ze geworden de ondergeschikten, de onderhoorigen van den grondheer, juist zijne slaven niet, noeh zijne lijfeigenen, maar eene soort half-vrije buitenlieden, die men *serven* of *laten* genoemd heeft, en die gansch hun bezit aan den grondheer verschuldigd waren. In werkelijkheid nochtans, stonden ze tegenover dien grondheer, bijkans als onze tegenwoordige pachters tegenover hun eigenaar. Die eigenaar kan een Lodewijk de Goede zijn, maar hij kan ook een Pieter de brigand zijn: meestal in die vroege tijden was hij de tweede.

De buitenlieden baatten aldus, elk voor zijn eigen, het akkerland uit dat in de nabijheid en rondom hun hoeveken gelegen was. Ze gebruikten in *gemeenschap* de weiden voor hunne beesten, het bosch voor hun brandhout en de rivier voor hun visch-

proviant. Maar in ruil, uit erkentenis, moesten ze jaarlijks, aan den grondheer, eene bepaalde *vergoeding* schenken, of zekere *diensten* bewijzen.

De *vergoeding*, die toen nog niet uitbetaald werd, zoals nu, in klinkende munt, maar wel in natuur, besloeg gewoonlijk een gedeelte van den oogst of eene hoeveelheid andere arbeidsprodukten. Men heeft ze naderhand de *tienden*, in 't fransch *la dime*, genoemd, ofschoon de gehalte ervan min of meer het tiende deel der opbrengst te boven of beneden kwam. Die vergoedingen waren talrijk in soort, en namen de verscheidenste vormen aan: 't waren eenige zakken tarwe of haver; eenige bundels vlas of stroo; een aantal brooden of groenselen; eenige maten bier, wijn of honing; zooveel koppen rundvee; zoovele zwijnen; zoovele koppels hoenderen; zoovele dozijnen eiers; een stapel brandhout; zooveel paren schoeisel, zokken, hoofddekels en andere kleedingstukken; linnen of wollen doeken; ook nog bekers, schotels, messen, eemers, sleutels, vaten, zwerden, speren, schilden en honderden andere huisvoorwerpen en wapens meer.

De *diensten*, daartegen, bestonden meestal in de laagste lijfeigenen en slaven van het heerenhof, op vastgestelde dagen of in bepaalde jaargetijden, in hunnen lastigen arbeid bij te staan. Zoo hielpen de mannen het veld van den grondheer omploegen, bezaaien en wieden; zijn vlas slijten; zijn hooi afmaaien; zijn korn pikken; zijn wijngaard opbinden; de eiken vellen in zijne bosschen, de jonge boomen snoeien. Op andere keeren trokken ze zijne vischnetten door de rivier of trakkeerden het wild voor zijne jacht. Andermalen nog gingen ze dersen, malen, bakken, brouwen of zwingelen in zijne toebehoorten. Zoo kwamen de vrouwen, van hunnen kant, in het vrouwenhuis van het kasteel, koken, wassen, bleeken, naaien of spellewerken, en binst de lange wintermaanden, het garen spinnen of het lijnwaad weven.

Eindelijk, waren er ook nog *gemengde diensten*: de eenen, jaarlijksche, zoals het mest leveren voor de akkers van den grondheer; de anderen, eer buitengewone, zoals de volgelingen herbergen van de vreemde bezoekers die op het kasteel aankwamen.

Zoo vormde heel die wereld, van den geduchten grondheer tot den nederigsten slaaf en den ellendigsten landsman, een volledig maatschappelijk organisme uit, dat op zijn eigen bestond, door zijn eigen alles voortbracht en voor zijn eigen ook voldoende was. Zij meik om zoo te zeggen een dorp uit, dat klein in bevolking maar groot in uitgestrektheid was, en waarvoor al de inwoners samen eene sociale en politieke eenheid vormden, die de economische geschiedenis schrijvers te recht genaamd hebben: de *familie*.

Die *familie* heeft zich ontwikkeld bij de Franken, de Saxen, de Burgondiers en andere volkstammen van germaanschen oorsprong. Maar, diezelfde *familie*, met verschillende bestanddeelen, naar gelang het midden en den tijd waarin zij ontstaan is, was ook, in de oudheid, deze van den roomschen huisvader, den *paterfamilias*, met zijne slaven en deze van den opustiaanschen krijgsman met zijne *iloten*, zoo waar of zij, in onze eeuw nog, den *mir* uitmaakt bij de Serben en de *djungle* der Indianen uit het verre Westen.

(Het vervolgt).

TABLEAU

Zaterdag middag. Het wekkert, en 't slaat 12 ure.

In de Marktstraat, onder de schaarsche regendroppels waarmede het slecht weder komt te eindigen, stapt licht en bevallig een aardig juffertje, gehuisvest in een café der Grootte Markt.

Het haar in regel opgekruld, den hals omsingeld met een wit doekje en de broche op het hert. Op de vingers der linker hand pinkelen een paar ringen met edelgesteenten (?) en in de rechterhand zwaait het schepselken: « *Het Isegheemsche Volk* »!

Immers men had haar gezeid dat er iets nieuws daarin te lezen stond aangaande de stamnets van de Grootte Markt.

Inderdaad wij lezen in het nummer van Zaterdag laatst in voormeld blad het volgende:

« 'k Vernam ook dat 't al rond de Grootte Markt was dat de *katoenen kiezer* en zijne vroegere lijfswacht in stokke viel, en dat hier in menigen burger wat te lange weg zit en tegen de politie in opstand komt! 'k Vernam ook dat er op zelfde plaats eene herberg is die beter zou gezwicht worden door alle treffelijke burgers en bijzonder jonge lieden! »

Het juffertje had den *air* van eene propagandiste te zijn van 't *Isegheemsche Volk*. En eenige werklieden die juist naar huis gaan eten trokken, beken met een fijn spottelachje de nieuwe *zêlatrice* voor de goede zaak.

SALUT.

NOG 'NEN TABLEAU

Groote verslagenheid heerschte in een zestigtal huishoudens wanneer de briefdrager Dinsdag morgen zijne eerste bestelling uitdeelde.

Immers, gefrankeerd met eenen timber van 1 centiem, geplooid als een officieel stuk en al buiten een stempel dragend van het Politiecommiss-

sariaat, kwam het volgende buitengewoon briefken toe:

STAD ISEGHEM
POLITIEKOMMISSARIAAT

De Politiecommissaris verzoek M voor hem te willen verschijnen in zijn Kabinet, ten Stadhuize, op Dinsdag morgen om 9 u. voormiddag, ten einde eene *zware* zaak te bespreken over nachtverblijf.

Isegheem, den 31 Maart 1913.
De Politiecommissaris.
(Een stempel).

Verbeeld u, beste lezer, den indruk die deze uitnodiging deed op de personen die ze ontvingen.

Hier is het de vader die schielijk door 't verschoot van kleur verandert, en in gramschap zich tot zijnen zoon richt en hem zegt: « *Wat moest er nog van 't Isegheemsche Volk heeft gelijk: « den eenen of den anderen keer, met dit lange « wegzitten, vangt men eenen uit!* »

Daar is het de moeder die, bevende van schrik en de tranen in de oogen, denkt op processen, advocaten, boeten en gevang. Want ja, wie weet er wat gebeurt zoo laat in den nacht. 't Komt al uit, al moesten ook de kraaien het vertellen.

Eene vrouw trekt woedend naar boven, waar haar man nog in eenen diepen slaap gedompeld ligt: « Een proces, huilt zij; wat hebt gij gedaan in die verwenschte herberg! »

De eigenaar van een huis, die sinds twee dagen eenen tafelier bij heeft, ontvangt hetzelfde briefken bestemd voor dien persoon: « *Wie weet, roept hij uit, wien ik hier in mijn huis gelogeed heb! Het is voorzeker een anarchist!* »

Maar er valt niet te dralen, want met de Justicie spot men niet.

Langzamerhand en trekhielend komen verschillende gedaagden naar 't Stadhuize toe. Zeker, zij hebben zich niets te verwijten, hun geweten is zoo zuiver als tin, maar *wat en tegen wie* zal men moeten getuigen?

Verwonnende betichten spannen peerd en rijtuig in, en spoeden zich naar Isegheem om toch niet te late te komen. Anderen komen per rijwiel af. Men ziet jongelingen in andere omstandigheden altijd tevreden als zij zelf iemand kunnen bij 't vier zetten, al druipneuzen afkomen aan de zijde van deffige en ernstige mensen, waarbij iemand met eenen zwaren wetboek onder den arm, juffers flink opgezet, en handelaars spijtig uit hunne bezigheden getrokken te zijn.

De zoon van eenen gerechtsbedenaar mocht niet wachten tot 9 ure: van 8 1/2 ure beval hem zijn verontwaardigde vader het huis te verlaten om zich seffens op het verhoor aan te bieden.

Een bakker trekt naar het bureel, en smeekt den politieagent te mogen eerst opgeroepen worden: zijn brood zat in den oven. Gelukkiglijk was, bij zijne terugkomst, het brood een weinig verbrand, door de vrouw uit den oven getrokken geworden.

Eene bevallige juffer richt zich bevreesd tot den heer commissaris, terwijl deze zich naar zijn bureau begeeft: « *Mais, c'est bien sincère, Monsieur le Commissaire, je n'ai rien fait!* »

Haarkappers, bij het ontvangen van 't briefje, worden zoodanig ontsteld dat zij hunne ingezepte en halfgeschoren kalanten smeeken te willen wachten tot dat zij voor den commissaris verschenen hebben.

Op den dorpel van een groot heerenhuis staat de zoon eene cigaret te rooken. De briefdrager bestelt hem de noodlottige uitnodiging. Ongelukkiglijk ontmoet hij, terwijl hij dezelve leest, zijnen gestrengen heer vader, die, in een oogwenk op de hoogte van de zaak, in bittere woorden uitvalt tegen den knaap en hem gebiedt voortaan om tien ure thuis te zijn. Maar zie, de vader zelf, bij het onderzoeken der correspondentie, vindt tusschen zijne brieven ook dezelfde uitnodiging. Hij zoekt te vergeefs in zijn geest, teenemaal onthutst, wat er kan gebeurd zijn, en gaat insgelijks gaan getuigen naar het politiebureau.

Ondertusschen, eer het verhoor begint, komt er allengskens eene kleine samenscholing voor de poort van 't Stadhuize, bewaakt door de politieagenten; en in kleine groepjes, spreekt men van al hetgene binst den somberen nacht, waarover onderzoek, zou kunnen voorgevallen zijn.

Het is eene geheime, eene duistere zaak.

Maar op eens klinkt er een felle schaterlach binnen de poort. De waarheid komt uit zonder verder onderzoek, en de getuigen die effenaar naderhand aankomen worden op een geruststellend woord onthaald: Gij zijt de zooveelste: Het is de 1 April.

Laissez faire

GÉRAUD.

Stadsnieuws

Zitting van den Gemeenteraad
OP 4 APRIL 1913.

Tegenwoordig MM. G. Rosseel, J. Vandekerckhove, Fr. Bral, J. Coucke, J. Seynaeve, H. Vanneste, C. Gits, E. De Ryckere, D' E. Verhamme J. Callens, P. Dejonghe.

M. Rosseel, schepen, opent de vergadering en verzoekt den heer Secretaris lezing te geven van het verslag der vorige zitting, dat goedgekeurd wordt, en van een brief van den heer Baron J. Gillès de Pélichy, die belet is op de vergadering aanwezig te zijn.

1° Punt: Installatie van M. P. Dejonghe als plaatsvervanger in den Gemeenteraad van M. Van Naemen.

M. P. Dejonghe legt den eed af.

2° Punt: Benoeming Schepen.

Er zijn elf stemmers. Bekomen: M. Bral 6 stemmen; M. Vandekerckhove 3; M. Deryckere 1. Er is een wit briefje.

De volstrekte meerderheid van 6 stemmen is

bekomen door M. Bral, die den eed van schepen aflegt.

M. Bral — Mijnheeren ik bedank u voor de eer mij aangedaan, en ik beloof zooveel mogelijk mijn best te doen om uw vertrouwen weerdig te blijven.

3° Punt: Grondafstand kerkhof, verleend aan de familie Ad. Veranneman onder de gewone voorwaarden.

4° Punt: Kasverificatie 4° Trimester 1912.

Goedgekeurd.

5° Punt: Kerkraking St-Hilonius 1912. Aanveerd.

6° Punt: Goedkeuring proces-verbaal dischverpachting.

M. Seynaeve vraagt indien er geen brief gezonden werd naar de provincie van wege landbouwers van Isegheem.

M. Rosseel antwoordt dat die brief aan het Dischbestuur is overhandigd geworden.

M. Seynaeve doet opmerken dat de voorstel welken hij deed tijdens het aflezen van het lastenkohier, betrekkelijk de verpachting der dischhofsteden en door den vorigen burgemeester verworpen, zou belet hebben dat de tegenwoordige gebruiker verplicht wordt aanstonds zijn goed te verlaten daar hij twee jaar te voren zoo verzwijgt zijn vóórleer zijn pacht eindigd. Hofsteden vindt men niet gelijk andere huizen. Hij doet vervolgens uitschijnen dat de verpachting aan eenen veel te hoogen prijs is geschied.

M. Rosseel antwoordt dat er gehandeld is geworden bij openbare aanbidding en dat de dischraad het hoogste aanbod aanveerd heeft.

De secretaris haalt een voorbeeld aan uit Gent alwaar in zijne tegenwoordigheid, eene openbare aanbidding aan veel te hoogen prijs plaats greep.

M. Verhamme. — Dat wil niet zeggen dat daarom de zaak in haar eigen goed is.

M. C. Gits vraagt het gedacht van M. Coucke.

M. Coucke. — Ik heb den brief der landbouwers geteekend.

M. Seynaeve. — Het is niet mogelijk dat iemand kan bestaan in de voorwaarden waarin de verpachting geschied is.

De pacht was te voren 2000 fr. en is nu 3150 fr.; hetzij tweehonderd en in de dertig frank de hectare. Vroeger zegde onze gewezen Burgemeester dat een landbouwer 300 fr. kon winnen per hectare als wanneer ieder landbouwer zich gelukkig acht 150 fr. dooreen op de hectare te winnen.

M. P. Dejonghe. — Iedereen die zich wil toeleggen op den groenselsteelt zou gemakkelijk deze som kunnen geven.

M. Seynaeve. — Doet gij dit! De boeren moeten bij u om geene les komen om te weten wat hun meeste profijt is.

Openbare aanbestedingen zijn gedaan met het doel deze die ze aanveerden te laten eenige winst doen, of ten minsten niet te ruineeren. Als een pachter later de som niet zou kunnen betalen, zou de Disch er geen profijt bij doen.

M. C. Gits vraagt mededeeling van voormelde petitie.

M. Rosseel antwoordt dat deze aan den Heer Gouverneur gericht werd en dat de inlichtingen van Brugge overgebiedt werden aan het Dischbestuur, dat kennis gaf aan het schepen college van den uitslag der aanbidding en tevens van het schrijven van den heer Gouverneur.

M. Verhamme steunt het voorstel van M. Seynaeve, in 't toekomstige de voorwaarden van het lastenkohier te wijzigen.

Er wordt overgegaan tot de stemming over de goedkeuring der verpachting der hofsteden en ander dischgoed.

De heer Sekretaris zegt: Er zijn 4 leden die zeggen ja, één neen en 6 die niet weten wat zij willen.

M. M. Seynaeve, J. Vandekerckhove en de andere leden antwoorden: Wij weten geheel wel wat wij willen: dat belet niet dat wij ons onthouden.

7° Punt: Wijziging policierglement over de markten.

Er wordt een brief medegeleed van de permanente deputatie waarin aanbevolen wordt verscheidene wijzigingen te doen aan de bestaande schikkingen.

M. Seynaeve stelt voor dat er geen eiers zouden mogen vóór 8 uur verkocht worden.

M. Rosseel. — Men mag vóór 8 ure niet verkopen. Er kunnen misbruiken zijn maar het verbod bestaat, en zullen het doen eerbiedigen.

M. Seynaeve. — Gelief inlichtingen te nemen M. Rosseel bij den Politie-Kommissaris; het reglement in voege dagteekent van den 18 Oogst 1866 alsdan goedgekeurd in zitting van den Gemeenteraad onder voorzitterschap van wijlen M. J. Lefebvre.

Dit reglement zegt in artikel 138 het volgt:

Niemand zal voor het luiden der klok voor de respectieve markten, 't is te zeggen voor de botermarkt van 1 April tot den laatsten September, ten 7 ure 's morgens en van 1 October tot den laatsten Maart ten 8 ure 's morgens, voor de haver- en boonmarkt ten 11 ure en de koornmarkt ten 12 ure, iets mogen te koop bieden, verkoopen en koopen, uitgenomen de eieren die voor het begin der botermarkt zullen mogen verkocht worden.

Ellegoederen en diergelijke, vleesch en groenseelen, mogen ten allen tijde verkocht worden.

Reeds van 7.30 ure koopen de mârchands de eiers op en om 8 ure is de helft der eiers verkocht; dit zou dienen te veranderen om iedereen de gelegenheid te geven eiers te koopen.

8. Manbelbrug, Godkeuring lastenboek.

Het bestek is 5000 fr.

M. Dejonghe zou eene bredere brug willen. Al de andere leden aanveerden het voorstel uitgenomen M. Dejonghe.

M. Seynaeve doet uitschijnen dat de brug, 2 meters zijnde, breed genoeg is voor alle voetgangers en dat daar geene rijtuigen mogen verbijtrekken daar alle vervoer langs den vaart verboden is.

Die brug is van groot nut voor alle werklieden die naar Iseghem om werk komen, alsook voor de wandelaars die talrijk langs daar gaan.

M. Dejonghe had willen eene verbinding zien van Emelghem plaats over vaart en ijzerenweg naar de Ingelmunstersche kalsij.

M. Seynaeve merkt op dat hij dit voorstel gedaan heeft over 4 jaar tijdens het vaststellen van den bouwgroep van Iseghem en dat al de gemeenteraadsleden er tegen stemden, uitgenomen hij en M. Gits.

M. Verhamme vraagt indien er een minimumloon bepaald is voor de uitvoering der werken.

M. de Sekretaris geeft lezing van een artikel van het lastenkohier waaruit blijkt dat de ondernemers, bij hunne inzending, den loon moeten bepalen dien zij geven.

M. Verhamme: Dus er is geen minimum vastgesteld, Elk geeft wat hij wil!

M. P. Dejonghe wil de minimumloonen aanhalen voor stadswerken overal elders betaald.

M. Rosseel zegt dat zulks hier niet te passekومت.

M. Seynaeve: M. Dejonghe vooraleer gij in 't bezit waart van die cijfers waren wij sinds jaren op de hoogte. Er werd alhier veel over minimumloon gesproken en geschreyen mei kwaad inzicht. Telkens zulks gebeurt zal het antwoord hier gereed zijn. In deze aanbesteding zullen wij eens klaar zien welke de gewone betaalde loonen zijn in de nijverheid.

9. Graviers 24 en 40.

Eene ingewikkelde woordenwisseling ontstaat onder de leden nopens den te verbinden gravier aan 't Schardaw met wegen op Wynckel St. Eloi en Rumbekke gelegen.

MM. Verhamme en Gits wakkeren het schepcollege aan te willen zorgen dat er subsidies daartoe bekomen worden.

Het voorstel wordt goedgekeurd.

MM. Gits en Vanneste steunen er bijzonderlijk op dat de gravier aan 't schardaw zou voltooid worden, aangezien hij veel voordeel zou brengen in het verkeer op dit gedeelte van Iseghem. Zij vragen dat de stad zou overeenkomen met Winkel St Eloi en Rumbekke ten einde zezamentlijk de aanbesteding te doen. Alzoo zou men niet varen gelijk M. Rosseel aanhaald als wanneer over tijd Lendeledo weigerde het begonnen werk van Iseghem voort te zetten. Hunne zienswijze werd algemeen goedgekeurd.

M. Verhamme steunt er bijzonder op dat de aangelegde graviers aan den Puit en 't Shardow te doen voleindigen.

M. Rosseel belooft de boeten op den onderne-mer te zullen toepassen.

10. Begrooting 1913.

Een brief gezonden door M. Carpentier wordt afgelezen.

M. Rosseel herinnert dat een brief van de permanente deputatie toegekomen is ten einde het budget te stemmen binnen de 14 dagen.

M. Seynaeve: Het is onze schuld niet dat er zoolang is gewacht geworden, slechts hebben wij sedert gister het afdruksel ontvangen.

Op voorstel van M. Seynaeve wordt de bespreking van het budget verdaagd tot eene volgende zitting.

De openbare zitting wordt geheven.

Aankoop.

Wij vernemen dat de eigendom van M. E. Vanneste-Deleu, gelegen in de Meenenstraat, verkocht is geworden aan het Syndikaat, dat aldaar een algemeen handelshuis zal oprichten.

't Is een goed nieuws voor de burgerij en neringdoeners.

Onze nieuwe Schepen

De heer Bral, uit de volksklas gesproken, heeft dank aan zijnen stoeren arbeid enen hooger stand in de maatschappij veroverd.

Iseghemnaar geboren, is hij zijne stad diep genegen. Niets wat haren voorspoed kan vooruit helpen laat hem onverschillig, en 't was om hare zoo bloeiende schoonnijverheid in het land en op den vreemde te doen kennen en waardeeren dat hij zich de moeite en de opofferingen getroostte in verscheidene wereldtentoonstellingen mede te dingen; de koning bracht hulde aan zijnen ondernemingsgeest met hem ridder te noemen van het orde der kroon.

Hij is ondervoorzitter van het algemeen syndikaat der schoenfabriekanten van 't land. Hij is iedereen bekend hoe hij zijn bestuurlidschap der vakschool ievol ter herte neemt.

In zijnen huiselijken haard bekleeden de schoone kunsten de eereplaats: muziek en schilderkunst worden er met vlijt beoefend.

Minzaam van karakter, vriendelijk jegens iedereen, gespraaakzaam, heeft hij in de laatste tijden getuigenis gegeven van eene onafhankelijkheid en vastberadenheid waarvan elkenden met lof sprak. « Ik wil alles, zoo zegde hij, wat mij juist en goed, recht en redelijk voorkomt, zonder gelijk welke personen in te zien ».

Wij zijn overtuigd dat met zulke hoedanigheden en gemoedsgesteldnissen M. Bral, de rechte man zal zijn op de rechte plaats aan het bestuur van zijne geliefde geboortestad.

EEN EN ANDER

Rousselare.

Niettegenstaande de strijd tusschen bazen en werklieden reeds sedert twaalf weken aan den gang is, komt er nog niets aan den gezichteinder dat het einde ervan voorspelt. Evenmin kon de tusschenkomst van den minister van arbeid tot een bevredigende uitkomst aanleiding geven. Een gevolg van den lock-out is dat menig werkmans zich genoodzaakt ziet de stad te verlaten. Zoo zijn er die te Gent werk gaan zoeken, anderen te Rijssel, anderen nog

trekken weg naar de koolmijnen van het Center of het Noorden van Frankrijk; ook zijn eenige huisgezinnen naar de Vereenigde Staten uitgeweken.

De bezorgdheid der handelaars der stad Rousselare is ten volle te begrijpen, als men inzicht het verlies van alle loon, alsook de schade die 't noodzakelijk gevolg zijn van dezen strijd. Donderdag hebben de bazen, in eene bijeenkomst die zij hadden, opnieuw verklaard dat zij geen meerdere toegevingen konden doen dan deze die zij in 't begin der werkstaking deden. Intusschen wordt de ellende tusschen de werktakers steeds groter.

Huldebetoon Hugo Verriest.

Op 17 Oogst aanstaande zal te Ingoyghem eene huldebetooning plaats hebben ter eere van den verdienstelijken West-Vlaming E. H. Hugo Verriest.

Naar het schijnt zullen honderden Vlaamsche maatschappijen uit alle hoeken des lands dien dag naar het West-Vlaamsch dorp tiegen. Ook vele Nederlandsche letterkundigen kondigen hunne komst aan en het zal er wriemelen van studenten.

In de streek zelf hebben de eerste berichten van het ontworpen huldebetoon den grootsten geestdrift verwekt. Langs alle kanten wordt de volledigste medewerking toegezegd. Heel de rijterij van het kanton komt op. Als het weder eenigszins meewil, zal het een heerlijk schouwspel worden.

Niet alleen te Ingoyghem zelf, maar te Vichte zal de versiering der huizen algemeen zijn.

Ten einde deze versiering een leerzaam karakter te geven, schrijft het inrichtend bureau een prijskamp uit. Uit de werken van den gevierden letterkundige zullen spreuken opgezocht en de letterkundigen zullen uitgenoodigd worden spreuken te maken toepasselijk op den held van het feest en op de herleving van het Vlaamsche Volk. Deze spreuken zullen aan de huizen te midden van loover en groen uitgehangen worden.

Vereenigde Staten.

Er werd gemeld dat het gerucht in omloop was dat de belgische vioolspeler Eugene Isaye onder het getal slachtoffers zou zijn, die de overstromingen in de Vereenigde Staten gemaakt hebben.

Meester Eugene Isaye en zijn zoon hebben tijdens hunne omreis in de westelijke staten vreeselijke dagen doorgebracht. Toen de schrikkelijke overstromingen invielen, bevonden zij zich te Dayton. Gedurende vele en lange dagen zagen zij steeds den dood van nabij en koesterden niet de minste hoop eraan te ontsnappen. Groote ontberingen hadden zij te verduren en het dreigend water kwam zelfs tot in de kamer van het hotel waar zij afgestapt waren, binnengestroomd. Na groot gevaar te hebben geloopt, slaagden zij erin aan den dood te ontsnappen.

Al hun reisgoed hebben zij in den stroom moeten achterlaten. Het eenige dat Eugene Isaye kon het vernielend water ontrooven, was zijne vermaarde viool, die, in den strijd tegen water en vuur welken hij te leveren had, nooit zijne zijde verlaten had.

Priesterlijke Benoemingen

BISDOM BRUGGE. — De E. H. Bruloot, pastoor van Sint-Jan te Kortrijk, is pastoor benoemd te Ardoye, en de E. H. Planckaert, onderpastoor in Sint-Rochus te Kortrijk, pastoor van Sin-Jan aldaar.

Zijn tot onderpastor benoemd: In Sint-Rochus te Kortrijk, E. H. Vandeweghe, onderpastoor te Lendeled; te Lendeled, E. H. Verhaeghe, coadjutor van den E. H. pastoor van Lombartzijde; te Brede-ne, E. H. Louwagie, onderpastoor te Avelghem; te Avelghem, E. H. Deleu, onderpastoor te Wiels-beke, E. H. Laga, onderpastoor te Breedene-bij-Oostende.

CINEMA-PALEIS

Zaal Flandria -- Iseghem

Deze week is wederom eene bijzondere prachtige Cinema-Vertooning in Flandria, op het programma vinden wij het groot dramatisch stuk DE FOLTERING, in 2 deelen. Gaat allen zien en gij zult zeer tevreden zijn over den aangenamen doorgebrachten avond.

Programma voor Zondag 6 en Maandag 7 April:
1. Het oude zilveren zakuurwerk. — 2. Het testament. — 3. De gouden koer. — 4. De foltering. (2 deelen) — 5. Cunegonde is ziek. — 6. Het feest. — 7. Robinet verzekerd hem op het leven. — 8. De verliefden van den geneesheer.

De namiddagvertoning van Zondag begint om 3 1/2 ure.

PLAATSEN AAN: 0.20, 0.30, 0.50 en 1 fr.

Vermakelijkheden

Zondag 13 April, prijskamp met de **Trabal**, in de overdekte tra bij A. Dejaegher, in 't Nieuw Iseghem. — 45 fr. prijzen.

Te versmijten op den **TEERLINGBAK**, eene **koersmachien**, ter herberg *De Reidsuij*, bij Jules Delaere, Gentstraat.

EMELGHEM. — Zondag 4 Mei, te versmijten op den **TEERLINGBAK** een schoone en gansch vernieuwde **Velo**, met alle toebehoorten, ter herberg *Het Boldershof*, bij Alois DEBACKERE, Vijfwegstraat. — De loten worden verkocht aan: 3 voor 25 cent. — 7 voor 50 cent. — 15 voor 1 fr.

Scheepvaart van Iseghem

van 29 Maart tot 5 April 1913

Marcel en Parère beide met boomen voor J. Vandekerckhove en de Gebroeders Dupont. — *Marie* met kolen voor de W^e Conard Verstraete, — *Elixir d'Anvers* met bloem voor H. Pattyn, — *De drie Gebroeders* met bloem voor Const. Vandemoortele. — *Beatrix* met lijnzaad voor de Gebr. Vandemoortele Emelghem, — *Fruit du Travail* met kolen voor de W^e Al. Vandewalle.

Burgerstand van Iseghem

GEBORTEN:

116. Elvire Carpentier, d. v. Allard en Rachel Baeyaert, Rousselarestraat. — 117. Irma Brabant, d. v. Remi en Julia Verstraete, Mandelstr. — 118. Alberic Bourgeois, z. v. Petrus en Irma Declercq, Dweerstr. — 119. Elvira Lambert, d. v. Raymond en Victorina Schacht, Rousselarestr. — 120. Jeanne Verfaillie, d. v. Cyrille en Elodie Brabant, Rousselarestr. — 121. Martha Demasure, d. v. Joannes en Herminie Maertens, Nederweg. — 122. Maria Lambert, d. v. Alberic en Maria Werbrouck, O. L. Vrouwstr. — 123. Leon Reynaert z. v. Alfons en Mathilde Dejonckheere, Winkelhoek. — 124. Petrus Vanhaverbeke, z. v. Camille en Adronie Thuijman, Rousselarestr. — 125. Magdalena Declercq, d. v. Petrus en Adronie Vermeersch, Melkmarkt.

HUWELIJKEN:

17 August Vanrumbekke, 22 j. schoenmaker, met Rachel Girof, 20 j. strijster. — 18 Cyrille Capelle 22 j. timmerman, met Emerence Cottignies, 23 j. huiswerkster. — 19 Jules Vierstraete, 29 j. smid met Elisa Vansteenkiste, 27 j. bottienestikster.

OVERLIJDENS:

72 Severin Ghekiere, 80 j. rentenier, Oudemanh. 73 Camille Deprez, 55 j. schoenmaker, echtgenoot van Marie Staes, St. Pieterstraat. — 74 Nathalia Dierick, 82 j, wed. v. Aug. Schelpe, Rousselarestr.

Chocolat Martougin

DEN BESTEN

STEECT WEL DEZE WAARHEID IN UW HOOFD.

Eene verwaarloosde valing zet zich over van den eenen mensch aan den anderen en is gevaarlijk en zelfs dooddelijk voor ouderlingen. Daarom moeten wij ons er zoo spoedig mogelijk van genezen. De beste, ja wij mogen zeggen, eenigste remedie die u voldoende geeft, is de *Siroop Depraetere*. Dit is een wetenschappelijk produkt, dat door de Doktors zelfs genomen wordt. *Prijs 2 franken*, in alle apotheken namelijk te ISEGHEM bij **MM. A. Rodenbach en J. Verhamme**.

MOTOCYCLETTE te koop, merk **Alcyon**, 2 peerdenkracht, in zeer goeden staat. — Adres ten bureele van 't blad.

Men vraagt goede **BOTTIENSTIKSTERS** om thuis te werken; vast werk en goed loon verzekerd. Zich te bevragen bij **JEAN ASCHL & Co**, schoenfabriekanten te Thielt.

SCHOENMAKERS worden terstond gevraagd bij **E. HERTOGE-STUBBE**, voor vrouwwerk met lederen talons, extra keus. — Buitengewone hooge loonen. — Standvastig werk.

TE KOOP bij **H. VANLANDEGHEM**, Borstelfabriek, occasie **Schrijfmachien « Mignon »**, onlangs nieuw. Genadige prijs.

MOTEUR ELECTRIEK A. E. G. 220 Volts, 1/2 paardekracht 4 maanden gewerk, te koop aan halve waarde bij **Em. NAERT**, Electricien, O. L. Vrouwstraat, Iseghem.

De beste en smakelijkste Chocoladen om rauw te eten, blijven altijd de welbekende merken « **JEMMA** », « **LAITA** » « **QUATRE GOUTS** », der **Chocoladefabriek MARTOUGIN, Antwerpen**.

VELE MENSCHEN KLAGEN dat zij geene goede **SCHEERZEEP** meer kunnen krijgen. Zij zijn mis. Bij **L. Lemiere-Jansseune**, St. Pieterstraat, 8, vindt men eene nieuwe soort zeep, goedkoop, duurzaam en beter dan alle tot hertoe gekende kostelijke merken.

GEVRAAGD BIJ

J. ROYON & A. DEVOLDER
Oud Huis **BENOIT PARET**
GOEDE TREKKERS
voor **Hair, Fiber en Chiendent**
STANDVASTIG WERK.

SUCREMA

De beste Vee melasse Paarden voeders Verkens voor

SUPERCOCO

Gewaarborgd 25 tot 28 eiwit, 6 tot 7 vet, 40 kokoskoeken, en 60 andere krachtvoeders. Rijker dan de kokoskoek, en veel goedkooper; vervangt dezen laatste gewicht voor gewicht, en geeft nog betere uitslagen. Geeft vaste boter.

Gebroeders **LAGRANGE, 26-32, Zwijgerstraat, ANTWERPEN**
Leveranciers van het Ministerie van Landbouw en van het Leger.
Fabricanten en invoerders van allerhande voederkoeken en meelsoorten.

MEN VRAAGT BIJ

ARTHUR GESQUIERE

HONDSTRAAT, ISEGHEM

goede **PEK- en EKELWERKERS** daarbij goede **TREKSTERS**

voor **Kleerborstels** te maken, alsook voor in **Hair, Coco, Crimé, Chiendent**.

De **Loon** wordt betaald per duizend gaten, als volgt: Beste Hairwerk **0,45 fr.**; Ordinaire Hairwerk **0,40 fr.**; Criméwerk **0,35 fr.**; Groefwerk, zooals chiendent, bassine of union **0,45 fr.**

STANDVASTIG WERK.

Marktprijzen

ISEGHEM

<i>Suikerijboonen</i>	29 Maart	5 April
Beschikbare wagon	13 50	13 75
» schip	13 75	14 00
groeite 1913 wagon	15 50	15 50
» schip	15 75	15 75

5 April.

Boter de kilo	3 20	3 30
Eieren de 26	2 10	2 20

ROUSSELARE 4 April 25 Maart

Oude Tarwe	19 — 20 —	19 50 20 —
Roode	18 50 18 50	18 — 19 —
Rogge	16 — 16 50	17 — 17 50
Haver	20 — 21 —	20 50 21 50
Boonen	22 50 23 50	22 — 23 —
Aardappels	6 50 7 —	6 50 7 —
Boter per kilo	3 10 3 30	3 20 3 30
Eiers per 25	2 10 2 20	2 10 2 20
Koolzaadolie 100k.	67 —	68 —
Lijnzaadolie »	56 50	56 —
Viggens	25 — 45 —	23 — 43 —

Suikerijboonen

Besch. wagon	14 —	13 75
» schip	14 50	14 25
groeite 1913, wagon	15 50	15 50
» schip	15 75	15 75

KORTRIJK

Tarwe	31 Maart	24 Maart
Rogge	20 —	19 50
Haver	17 —	17 50
Koolzaadolie 100 kil.	20 —	20 50
Lijnzaadolie »	68 —	68 —
Aardappels »	56 —	56 —
Boter per kilo	4 75	4 50
Eiers per 26	3 20	3 50
	2 15	2 30

A. De Bie-Bourgeois

MEESTER-KLEERMAKER

voor Heeren en Damen

MARKTSTRAAT, ISEGHEM

Groote keus van Engelsche stoffen

Laatst: Nieuwigheid — Genadige Prijzen

Huis van eerste orde

ROUWKOSTUMEN IN 24 UREN.

R. SCHOUPPE

English Gentlemen's

— Tailor —

Beau Choix de

TISSUS ANGLAIS

Haute Nouveauté pour la

Saison d'Été.

Vente au mètre.

COSTUMES et

PARDESSUS

en tous genres

à des prix modérées.

COUPE ET FAÇON TRÈS SOIGNÉES

GUSTAAF VANDEPUTTE

COIFFEUR

Statieplaats, ISEGHEM

Beveelt zich aan voor het maken van alle slach van HAARWERK.

Haarstressen van af 2 fr.

Herstelling en Vernieuwing met uitgevallen Haar.

VOORDEELEN: Spaarzaamheid, gezondheid, hoogste opbrengst. De **SUCREMA** prikelt den eetlust, werkt zeer gunstig op de melk en boterafzondering, mest spoedig; geeft aan de peerden eene maximum geschiktheid tot oplevering van arbeid, voorkomt de buikkrampen en darmontsteltenissen; is uitstekend tegen den droes.

Tandpijn

De hevigste Tandpijn wordt oogenblikkelijk en volkomen genezen door den **DEN TOGÈNE**.
Door het gebruik van den **DEN TOGÈNE** voorkomt men mondgezwellen en ontsteking van het tandvleesch. Geene tanden moeten meer uitge trokken worden; geene pijn meer gevoelt men nog onder het eten.

Laat u niet bedriegen door gevaarlijke en ondoelmatige namaaksels. Alleen de **DEN TOGÈNE** is door de geneesheeren aangeraden en aanbevolen. Eischt dus de ware

DEN TOGÈNE

voor 1,25 fr. te koop in alle apotheken.

TE ISEGHEM:

MM. A. RODENBACH en J. VERHAMME.

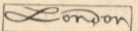
Geen Grijs Haar

MEER!!!

«De Nieuwe London»

doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haarglanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals:

In flacons van fr. 1,50 en fr. 2,50

Engelsche Baardintheur aan 2 fr. per flacon

Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels in 't groot: Parfumerie D' Sals, Wachtboke (Belgie)

Oh! la! la!
Nu heb ik het vast!

's Morgends, met de koffie, neem ik mijn allerbest

STANDAERT PILLEKEN

en gedurende den dag neem ik van tijd tot tijd eene van

STANDAERT'S BORSTTABLETTEN

Met deze twee voortreffelijke remediën, nooit geen **SLIJM**, nooit geene **GAL** meer! Ik bekommer mij niet om de besmettelijke ziekten noch het slechtste winterweer.

Te Isegheem te verkrijgen in de Apothekerijen Rodenbach en Verhamme.

Bank van Rousselare-Thielt

NAAMLooZE MAATSCHAPPIJ

TE ROUSSELARE

Bijhuizen te **THIELT & ISEGHEM**

Agentschap der "Société Générale de Belgique", te Brussel.

Krediet openingen en loopende rekeningen.

Vooruitbetaling en inning van wissels, chèques, enz. op België en 't vreemde.

Aflevering en uitbetaling van chèques en kredietbrieven op de voornaamste plaatsen van 't buitenland.

Uitwisseling van vreemd geld en vreemde bankbriefkes.

Voorschotten op titels of andere waarborgen.

Uitvoering van Beursorders, betaling van coupons, uitkeering van uitgelotte titels, enz.

GELDPLAATSINGEN

aan zeer voordeelige intresten, op zicht of op termijn terugbetaalbaar zonder eenige kosten.

De stortingen mogen door tusschenkomst van het Postbureel gedaan zijn.

Verhuring van Brandkoffers (Coffres-forts)

De Bank bezit eenen dienst van brandkoffers ten gebruike van het publiek; deze brandkoffers zijn opgericht in onderaardsche, gebetonneerde en met stalen platen geblindeerde kelders en leveren de volledigste waarborgen op tegen brand of diefstal: voorzichtige lieden vergenoegen zich op onze dagen niet meer met eenen brandkoffer in huis, maar huren, mits eenen kleinen pacht, een der brandkoffers in de Bank, waarin zij, in alle gerustheid, hun geld, weerden, juweelen, enz. kunnen verbergen. De huurder bezit de twee eenige sleutels die op het slot passen van zijnen koffer en sluit dan nog dien koffer met een geheim dat hij kan schikken naar zijne beliefte.

IN BEWAARNEMING VAN ALLERHANDE WEERDEN

De Bank aanveerd ook, in bewaring, mits een klein jaarlijksch loon, alle soorten van weerden, acties, obligatiën, stadsloten, enz.

De in bewaring gegeven weerden zijn op tijd nagezien, de coupons afgesneden, de trekkingen onderzocht, enz.; op die manier heeft de eigenaar zich om niets te bekommeren; de Bank zelve doet al het noodige in zijn plaats, dit zonder verantwoordelijkheid van harentwege.

Alle inlichtingen worden kosteloos gegeven in de bureelen der Bank of in hare Bijhuizen te **THIELT** en **ISEGHEM**.

De Bank is beheerd als volgt:

Beheerraad: Wel Ed. heer Graaf de SMET de NAEYER, Staatsminister, Bestuurder der Société Générale de Belgique te Brussel; — M. J. J. MATTHIEU, Grondeigenaar te Wijnendaele en Bankier te Brussel; — M. CONSTANT VAN ACKERE, Advokaat te Kortrijk; — M. JAN MAHIEU-LIEBAERT, Volksvertegenwoordiger, Burgemeester der stad Rousselare; — M. J. DE MEESTER-MASELIS, Groothandelaar en Schepene te Rousselare; — W. FRANZ LOONTJENS, Advokaat te Thielt.

Raad der Commissarissen: M. FLORENT DENYS-CARLIER, Grondeigenaar te Thielt; — M. JULES MISSIAEN, Nijveraar te Isegheem; — M. EUGÈNE LEGEIN-MOERMAN, Nijveraar te Rousselare; — M. HYP. DUVEWAARDT-VAN BIERVLIET, Groothandelaar te Rousselare.

Bestuurder: M. JULES BAGAGE.

ELIXIR D'ANVERS

Goed van smaak

Goed voor de maag

BALSAM

ZUIVER WIJN OP KINA

Eetlustwekkend — Krachtherstellend bij uitmuntendheid.

Mag in alie Hôtels en Herbergen verkocht worden, zonder vergunningsrecht

Vraagt vooral

Champagne **F. BOUCLIER PÈRE & FILS**, Reims

't is den besten en bestkoopsten.

Voor den Groothandel, wend U tot den algemeenen agent der Vlaanders

EMILE VYNCKE-LOWIE

Elixir d'Anvers — ROUSSELARE.

Handel in CHICOREIBOONEN

KOLEN & KOKS

Magazijn van alle slach van **LANDVETTEN**

Chicorei, Oliebroom & Sucrema

CONSTANT GITS

Statiestraat, **ISEGHEM**

TELEFOON 24.

Schoonheid

Zeep **Dada**

Het stuk 0.75

Crème **Dada**

Tube 0.75

Poeder **Dada**

De doos 2.50

De 1/2 doos 1.50

Werkdagigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huid aandoeningen. De beste voor 't behoud eener frissche gelaatskleur.

Onfeilbaar voor de geneeting van kloofen; maakt de huid blank in EEN NACHT.

Allerfijnst en op 't gelaat blijvend onontbeerlijk voor elke toilettafel.

Voor alle Drukwerken

wend u ter

BOEKDRUKKERIJ

W^e A. NONKEL & Zⁿ

Koornmarkt, ISEGHEM

Zeer verzorgde uitvoering.

Spoedige bediening.

Sematigde Prijzen.

Wordt verkocht te Isegheem Apotheek Rodenbach en Coiffeur Vandendriessche.

ELIXIR CANROBERT

ferrugineux, antichlorotique, tonique apéritif.

Prijs der flesch: 3 fr. 75.

BALSEMPERELS

Beste geneesmiddel tegen allerhande geheime ziekten en kwalen der waterorganen.

3,00 fr. de doos.

BORSTSIROOP: 1 fr. 50 de flesch.

Zenuwpoeders tegen tand- en hoofdpijn

1 fr. 50 de doos.

Te bekomen bij **JOSEPH VERHAMME**, apotheker
Marktstraat, ISEGHEM

Onze twee nationale remediën:

1° **BORSTPILLEN**

van F. Vergauwen,

Apotheker te Brussel, tegen hoest, verkoudheid, aamborstigheid, bronchiet en alle ziekten van luchtpijpen en borst.

De doos: 1 fr. 50 in al de goede apoth.

Elke doos is franco verzonden mits 16 postzegels van 10 centiemen aan M. F. VERGAUWEN, apotheker, 160, Anspachlaan, Brussel, te zenden.

Gedeponeerd. Eischt wel den naam van F. Vergauwen voor de echte pillen te ontvangen.

Borstpillen en Bloedpillen van F. Vergauwen genezen ieder jaar vele duizende menschen!

2° **BLOEDPILLEN**

van F. Vergauwen,

Apotheker te Brussel, tegen verstopping, maagziekten, hoofdpijn, rhumatism, keeren der jaren, enz.

Bloedpillen van F. VERGAUWEN zijn lang levens pillen

De doos: 1 fr. 50 in al de goede apoth.

Elke doos is franco verzonden mits 16 postzegels van 10 centiemen aan M. F. VERGAUWEN, apotheker, 160, Anspachlaan, Brussel, te zenden.

Gedeponeerd. Eischt wel den naam van F. Vergauwen voor de echte pillen te ontvangen.

Te Isegheem

te bekomen bij

de Apothekers

J. Verhamme

en

A. Rodenbach.

Roode Pillen

L. DUPUIS, JUMET.

Indien gij slecht slaapt en dat uwe nachten verontrust zijn door bange droomen;

Indien gij zenuwachtig zijt;

Indien uwe maag niet trekt;

Indien eetlust u ontbreekt;

Indien gij gekweld zijt door:

Eene bittere mond,

Eene vuile tong,

Een riekenden adem,

Zuur en slechte spijsvertering,

Hoofdpijn, oorgepronk, duizeligheid,

Brand, verstopping, onzuiver bloed en schele hoofdpijn,

Aarzelt niet! Neem **ROODE PILLEN**

Zij zuiveren zacht het lichaam;

Zij verjagen, zonder pijn, gal en slijmen;

Zij zuiveren het bloed tot in de verste aderen.

In den keertijd helpen zij de Vrouwen, verkloeken haar, en beletten alle ongesteltnissen.

1.25 Fr. de doos; 0.75 fr. de halve doos.

TE VERKRIJGEN BIJ:

J. VERHAMME en **A. RODENBACH**,
Apothekers, ISEGHEM.